

# Rødt og Miljøpartiet De Grønne fremmer mistillitsforslag mot fylkesråden for næring

Bodø, 27.8.2024

## Bakgrunn

I et brev datert 7. februar ber fylkesråden for næring Direktoratet for mineralforvaltning om prioritert saksbehandling av SMA Nordlands søknad om uttak av dolomitt ved Ljøsenhammeren/Kvitberget i Bodø. Fylkesråden viser til at søknaden har vært til behandling hos direktoratet i ni år, til at de strategisk viktige forekomstene av karbonatiske bergarter er «svært viktig i omstillingen av fylket inn mot det grønne skiftet», og til at «kortreiste råvarer er viktig om vi skal lykkes med omstillingen, spesielt når råvarene også gir grunnlag for lokal industri og lokale arbeidsplasser.»

Fylkesrådets uttalelse var et svar på henvendelser fra gruveselskapet SMA Nordland. Før jul hadde selskapet fått brev fra direktoratet der «DMF gjør oppmerksom på at stenging av flyttleier er forbudt, og vi kan vanskelig se at det er grunnlag for tildeling av driftskonsesjon til et uttak som vil bryte med dette forbudet».

Fylkesråden viser til NIBIOs konsekvensutredning som ble overlevert til direktoratet i november, og hevder denne viser at det er mulig for mineralindustri og reindrift å sameksistere. Denne tolkningen står i skarp kontrast til direktoratets tolkning.

I august avsto direktoratet søknaden om driftskonsesjon. I avslaget heter det at «det omsøkte mineraluttaket vil ha vesentlig negativ virkning for «naturgrunnet for samisk kultur, næringsliv og samfunnsnivå» i området, jf. mineralloven § 2 bokstav b, og at det ikke foreligger avtale eller planer om avbøtende tiltak som reduserer denne negative virkningen i tilstrekkelig grad. DMF vurderer også at det omsøkte mineraluttaket vil innebære at flyttleien forbi konsesjonsområdet vil bli stengt, i strid med forbudet mot dette i reindriften § 22.»

## Vår vurdering av fylkesrådets uttalelse

Vi kjenner oss ikke igjen i fylkesrådets påstander om konklusjonene i konsekvensutredningen. Som direktoratet skriver i sitt svarbrev til fylkesråden, inneholder rapporten ingen konklusjon om at det er mulig å sikre sameksistens mellom mineralindustri og reindrift, og tiltakshaver har ikke oppnådd enighet med Saltfjellet reinbeitedistrikt om avbøtende tiltak.

Tvert imot konkluderer konsekvensutredningen med at trekk- og flyttleia gjennom planområdet ville bli stengt, og at omlegging vil være svært krevende å få til.

Stenging av flyttleia er forbudt i henhold til reindriftsloven §22.

Utredningens konklusjon er at planområdet har «svært stor verdi» for reinbeitedistriktet. Påvirkningen fra dolomittbruddet vil føre til at planområdet blir ødelagt og det nærmeste influensområdet sterkt forringet. Dette gir en konsekvensgrad som tilsvarer den mest alvorlige miljøskaden på arealenes funksjon for reindrifta.

### **Kontrollutvalgets behandling**

På initiativ fra Miljøpartiet De Grønne tok Nordland fylkeskommunes kontrollutvalg saken opp til behandling i sine møter 10. og 11. juni. Kontrollutvalget fattet følgende enstemmige vedtak:

- 1. Kontrollutvalget tar fylkesrådets redegjørelse til orientering og ber fylkesrådet sende redegjørelsen skriftlig snarest.*
- 2. Kontrollutvalget ber K-Sekretariatet sende den skriftlige redegjørelsen fra fylkesrådet til Miljøpartiet de grønne.*
- 3. Kontrollutvalget avslutter saken uten nærmere undersøkelser.*

Fylkesrådets redegjørelse ble gjort tilgjengelig 9. august.

### **Bakgrunnen for mistillitsforslaget**

Undertegnede ser svært alvorlig på fylkesrådets involvering i denne saken. Med sin uttalelse har fylkesråden

- grovt tilsidesatt hensynet til reindrifta, ved at han har argumentert for et tiltak som ville stenge flyttleia og avskjære reinbeitedistriktet fra viktige beiteområder på Skjerstadhalvøya
- tilsidesatt arealpolitikken som er vedtatt av fylkestinget, herunder Nordland fylkeskommunes arealpolitiske retningslinjer 8.4 d (*Arealplanleggingen skal sikre ressursgrunnlaget for fiskeri, akvakultur, bergverk/mineraler, jordbruk, skogbruk, reindrift og andre utmarksnæringer*) og 8.4 i (*Kommunal arealplanlegging må synliggjøre og sikre reindriftras særverdiområder*)
- villedet med sine beskrivelser av mulighetene for framtidig sameksistens mellom reindrift og mineralindustri

Fylkesråden har også brutt med fylkesrådets egen politiske plattform, som sier at «det skal være gode rammebetingelser for reindrifta, for å sikre videre bærekraftig drift i fylket og optimisme for fremtidige generasjoner» og at «ulike interesser må ivaretas på en balansert måte».

Vi kan ikke se at fylkesråden for næring tar noen form for selvkritikk i redegjørelsen om er sendt ut i etterkant av kontrollutvalgets behandling av saken.

## **Oppsummering**

Undertegnede mener en grunnleggende respekt for reindriftnæringas lovfestede og folkerettslige beskyttelse er en forutsetning for å sikre en fremtidsrettet og inkluderende utvikling av Nordland. Potensielle konflikter mellom reindrifta og storsamfunnets øvrige behov må løses gjennom dialog og forståelse, slik at konfliktene bygges ned og ikke forsterkes. Her har fylkeskommunens øverste politiske ledelse et særskilt ansvar for å gå foran med et godt eksempel.

Med sine uttalelser har fylkesråden latt seg bruke av én av partene i en pågående, uløst konflikt mellom reindrift og mineralnæring. Dette er svært kritikkverdig.

Undertegnede mener fylkesrådets framferd i denne saken er uforenelig med å inneha vervet som fylkesråd, og fremmer mistillit mot fylkesråd for næring, Bjørn Larsen.

Håkon Møller

Gruppeleder, Miljøpartiet De Grønne

Synne Bjørbæk

Gruppeleder, Rødt